

Trần Quốc Toàn - tuổi trẻ anh hùng

--- không rõ tác giả ---

Hội nghị Bình Than (1282) bàn kế hoạch chống giặc Nguyên của vương triều Trần, Hoài Văn hầu Trần Quốc Toàn (1267-1285) không được tham dự do tuổi còn nhỏ, đã bực mình bóp nát trái cam trên tay. Sau đó, ông tự lập một đạo quân hơn nghìn người, lấy lá cờ thêu 6 chữ "phá cường địch, báo hoàng ân" làm cờ hiệu. Đội quân của người anh hùng trẻ tuổi đã đánh cho quân Nguyên nhiều phen khốn đốn. Sau khi Trần Quốc Toàn hy sinh, vua đã tự tay làm văn tế và truy tước vương cho ông

Tin Quan gia mật truyền cho tất cả các vương hầu, trăm quan tháng 11-1282 về Bình Than bàn kế đánh phòng quân Thát làm Hoài Văn hầu Trần Quốc Toàn mừng rỡ. Tương truyền Hoài Văn hầu chính là con Hoài Đức vương Bà Liệt. Một vị vương mà khi còn là trai tráng đã từng làm đô lục sĩ kiêm đô vật của triều đình. Mang dòng máu thượng võ, chàng tuổi trẻ đó sớm có lòng yêu nước sôi nổi. Mấy năm nay, thấy sứ đi lại nghênh ngang trên phố phường Thăng Long, Hoài Văn hầu căm lắm. Bây giờ thì thời cơ đến rồi. Chuyến này đến Bình Than, nhất định Hầu phải xin bằng được Quan gia cho đánh.

Đến ngày, Hầu cùng Hoài Nhân vương Kiện, người tôn thất cùng tuổi, hăm hở nhảy lên lưng ngựa, nhắm hướng Bình Than ra roi phóng tới. Bình Than kia rồi! Cả hai vội xuống ngựa. Đi gấp, phóng nhanh, nên Hầu toát hết mồ hôi. Nóng và khát, Hầu vẫn giục Kiện rảo bước. Một đội quân Thánh dực bỗng tiến ra. Một người tiến lại dâng Hầu một quả cam vua ban và lễ phép mời Hầu quay lại. Hầu tức lắm, nói lớn:

- Ta là Hoài Văn hầu, còn đây là Hoài Nhân vương. Quan gia truyền tất cả vương, hầu đến đây dự họp. Sao ngán ta lại?

Hầu quên khuấy mất là Hầu mới mười lăm. Là con nhà võ, người Hầu sớm vạm vỡ hơn những bạn cùng lứa. Nhưng dù sao, Hầu vẫn chưa phải lớn, chưa đủ tuổi để được dự bàn việc nước. Lệnh của Quan gia đã ban ra như vậy, Hầu không dám trái. Tuy thế, nhìn các vương, hầu trăm quan nổi nhau tiến vào hội nghị, Hầu vẫn tức điên người. Hầu bậm môi, nắm tay. Lát sau, nhìn lại: quả cam vua cho đã nát lúc nào!

Hầu hậm hực rời Bình Than ra về. Nhưng rồi Hầu nghĩ: Quan gia đã không cho Hầu cầm quân của triều đình, vậy Hầu mộ quân lấy. Đàng nào thì cũng đánh giặc. Cứ đánh giỏi là được, là Quan gia phải cho đi theo. Hầu bèn về ấp Trang Liệt (Từ Sơn, Bắc Ninh) tập hợp các đầy tớ và những người thân thuộc được hơn một nghìn người, tự sắm sửa vũ khí, chiến thuyền chờ ngày giết giặc. Hầu lại cho thêu một lá cờ lớn đề sáu chữ "Phá cường địch, báo hoàng ân!" (Phá giặc mạnh, báo ơn vua) làm cờ hiệu riêng cho đội quân của mình.

Cuối tháng chạp năm Giáp Thân (tháng 1-1285), quân Nguyên Mông chia làm nhiều mũi xâm lược Đại Việt. Giặc bị chặn đánh quyết liệt ở khắp nơi. Nhưng thế giặc mạnh, chúng vẫn ồ ạt tiến mỗi lúc một sâu. Trong những ngày khó khăn ấy, đội quân có lá cờ thêu sáu chữ do Trần Quốc Toàn dẫn đầu đã xuất hiện, đương đầu với giặc dữ, góp phần làm chậm bước tiến của quân thù. Công lao và tài ba đó của Hoài Văn hầu đã được Quan gia biết đến. Chính vì thế, khi đại quân ta phải tạm rút vào Thanh Hóa, Hoài Văn hầu đã được Quan gia cho đi theo hộ giá (bảo vệ vua) cùng với Quốc công tiết chế Trần Hưng Đạo, Thượng tướng Thái sư Trần Quang Khải và nhiều vương hầu, tướng lĩnh khác.

Vào tháng tư năm Ất Dậu (6-5 đến 4-6-1285), quân Nguyên Mông bắt đầu khốn đốn. Thời cơ phản công đã đến. Hoài Văn hầu cùng các tướng lại theo Quốc công tiết chế, Thượng tướng Thái sư và Chiêu Văn vương Trần Nhật Duật cưỡi thuyền vượt biển ra Bắc, tiến công vào các đồn trại của giặc dọc theo phòng tuyến sông Hồng. Trong khi Quốc công tiết chế cầm quân đánh vào cứ điểm địa đầu của phòng tuyến là đồn A lỗ (ở đoạn sông Hồng nối với sông Luộc) và Chiêu Văn Vương cùng các

tướng vượt lên đánh vào cửa Hàm Tử (thuộc huyện Khoái Châu, Hưng Yên) thì Hoài Văn Hầu Trần Quốc Toản theo Chiêu Thành Vương và tướng quân Nguyễn Khoái đem quân đón đánh quân Nguyên ở bến Tây Kết (gần bãi Thiên Mạc, huyện Khoái Châu, Hưng Yên). Tại đây, quân giặc cố sống cố chết chống lại. Hoài Văn hầu tung hoành xông xáo, cùng quân, tướng ta đánh tan quân giặc. Thừa thắng, dưới sự chỉ huy của Thượng tướng Thái sư, Hoài Văn hầu cùng các tướng khác và các thủ lĩnh dân binh các lộ do Trần Thông, Nguyễn Khả Lạp, Nguyễn Truyền cầm đầu, đã góp phần làm nên chiến thắng lịch sử ở Chương Dương (thuộc huyện Thường Tín, Hà Tây). Phá vỡ mặt trận xung yếu này của giặc, Hoài Văn hầu vội dẫn đầu đội quân có lá cờ sáu chữ lao thẳng lên như một cơn lốc, vây đánh dữ dội đại bản doanh quân Nguyên ở Thăng Long. Quân kỵ lừng danh thế giới của giặc đã không thi thố được ngón gì trước đội quân cảm tử "chạy nhảy rất nhanh, đi lại như gió" của Hoài Văn hầu. Cùng với các mũi khác hợp vây Thăng Long, quân của Hoài Văn hầu đã đẩy Thoát Hoan và tên nguyên soái khét tiếng tài ba của đế quốc Nguyên Mông là A Lý Hải Nha vào tình cảnh "rất khốn đốn, thiếu thốn, khí giới đều hết, quan quân mỗi mệt, tử thương nhiều" như chính chúng đã thú nhận. Ít ngày sau, Thoát Hoan và A Lý Hải Nha phải mở một đường máu tháo chạy qua sông Hồng. Thăng Long được giải phóng. Hoài Văn hầu uy nghi trên mình ngựa, dưới lá cờ thêu sáu chữ tung bay, dẫn đoàn quân chiến thắng trở về.

Không kịp nghỉ ngơi, đoàn quân của Hoài Văn hầu lại được lệnh lên đường. Vượt sông Hồng, đoàn quân của Hầu rạp mình trên lưng ngựa. Ngựa phóng như bay đưa quân đi như gió. Có thể mới kịp vượt lên chặn đầu quân giặc!

Bấy giờ bọn Thoát Hoan, A Lý Hải Nha, Lý Hằng, Đường Ngột Đãi, Giảo Kỳ, Lý Quán... đang dẫn đại quân nhằm hướng biên giới đông bắc mà chạy. Suốt mấy chục dặm, không thấy quân Đại Việt đuổi theo, cả bọn đã yên trí, thờ phào. Đến bến đò Như Nguyệt, chúng sắp sửa qua sông. Bỗng ầm ầm. Tiếng vỗ ngựa, tiếng quân reo như có thiên binh vạn mã ập tới. Rồi từ trong đám bụi mù trời, lá cờ sáu chữ hiện ra lồng lộng trước gió. Quân giặc hoảng sợ, xô đẩy nhau mà chạy. Nhưng đến khi biết là quân của Hoài Văn hầu ít, bọn tướng giặc cậ đông, liều mạng thúc quân dừng lại chống đỡ. Một trận hỗn chiến đã xảy ra ác liệt. Quân giặc đông nhưng hỗn loạn nên không chống cự nổi quân ta, cuối cùng đành bỏ chạy. Hoài Văn hầu hô quân rượt theo. Trên đường đuổi đánh, chẳng may Hoài Văn hầu bị tử thương...

Được tin người anh hùng trẻ tuổi đã mất, vua Trần rất thương tiếc. Kháng chiến thành công, vua sai làm lễ tang. Vua thân làm bài văn tế và truy phong tước vương cho Trần Quốc Toản.